

FAKTA

En vägledning till PRIO

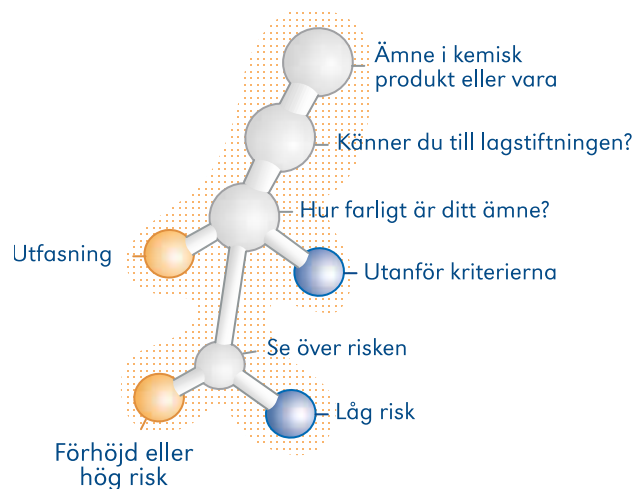
PRIO är ett webbaserat verktyg för dig som vill påverka och arbeta förebyggande för att minska risker för människors hälsa och miljö från kemikalier. Verktuget består av en steg för steg-guide och en databas med 4 000 ämnen. PRIO ersätter Kemikalieinspektionens OBS-lista.

PRIO vänder sig bland annat till miljöchefer, inköpare och produktutvecklare. PRIO är också en kunskapskälla för miljö- och hälsoinspektörer, miljörevisorer, riskanalytiker eller för dem som på annat sätt använder och hanterar kemikalier.

Med PRIO går det att:

- söka på ämnen och få information om miljö- och hälsofarliga egenskaper.
- få information om de kemikalier som måste prioriteras för en snar avveckling.
- hitta ämnen som ingår i ämnesgrupper och olika produkttyper.
- utveckla rutiner för inköp, produktutveckling, riskhantering mm.

PRIO underlättar riskminskningsarbetet så att rätt kemikalie väljs på rätt ställe. PRIO är även en hjälp i förberedelserna för EU:s nya kemikalielagstiftning REACH och i arbetet för miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö.

PRIO på webben

Faktabladet är en vägledning till PRIO. Rubrikerna är samma som flikarna på hemsidan – **Innan du börjar, Kriterier, Yrkesingångar, Prioriteringsguide** och **Sök i PRIO**. Knappen **Hitta i PRIO** ger en snabb överblick av verktuget.

Innan du börjar

Här presenterar vi PRIO för nya användare med en vägledning om hur PRIO används, olika söktips samt information om databasens innehåll och begränsningar. Här finns också information om hur PRIO förhåller sig till andra databaser som begränsningsdatabasen och klassificeringslistan.

Sidorubriken Ämnesgrupper ger en kortfattad beskrivning av olika ämnesgruppers omfattning, användningsområden och problem. För dig som inte är kemist är det här en bra genväg till att lära sig mer om några av de vanligaste ämnesgrupperna. All information under denna ingång finns också tillgänglig som pdf.

Läs också sidorubriken prioriteringsnivå eftersom den utgör en av grunderna i PRIO (Se faktaruta).

Prioriteringsnivåer

Alla ämnen i databasen har tilldelats en prioriteringsnivå. Antingen är de riskminskningsämnen eller utfasningsämnen.

Riskminskningsämnen har farliga egenskaper. Tänk på hur ämnet hanteras. Bedöm hur stor risken är och överväg substitution.

De flesta **utfasningsämnen** är ämnen med särskilt allvarliga egenskaper. Nyproducerade varor ska så långt det är möjligt vara fria från ämnen med dessa egenskaper.

Kriterier

PRIO är baserat på ett antal kriterier som beskriver vissa miljö- och hälsofarliga egenskaper. Exempel på sådana egenskaper är cancerframkallande, allergiframkallande eller hormonstörande mm. Tungmetallerna kadmium, bly och kvicksilver är också exempel på kriterier.

Under fliken Kriterier i PRIO finns information om vilka de är och hur de valts ut. Här finns en lättöverskådlig tabell över kriterierna med både korta förklaringar och mer detaljerad information om kriterierna.

Sidorubriken PRIO-ämnen egenskaper presenterar informationen utan alltför mycket detaljer och kemiska begrepp. En utförligare beskrivning av kriterierna finns på Kriterierna i detalj.

Skriv gärna ut översiktstabellen så finns den lättgänglig när ett ämne ska bedömas om det omfattas av PRIO:s kriterier.

Yrkesingångar

Alla kan påverka användningen av kemiska ämnen så att riskerna med kemikalier minskas för såväl människa som miljö. Även om den enskilda insatsen kan tyckas liten så spelar den roll.

Under fliken Yrkesingångar finns specialdesignade råd och tips för hur PRIO kan användas i olika situationer. Här finns riktad information till inköpare, produktutvecklare, miljöinspektör eller miljöansvarig. Under rubriken inköp finns tips om hur PRIO kan användas som underlag för att utforma leverantörskrav.

Arbetar du inom lokala eller regionala tillsynsmyndigheter med utveckling av miljömärkningskriterier som miljörevisor, inom återvinningsindustrin eller med miljögranskningar inom bank- och finansvärlden finns information om hur just du kan använda PRIO.

Klicka på den rubrik i vänstermenyn som ligger närmast det arbetsfält som passar in. Tipsa gärna kollegor med relevanta arbetsuppgifter om informationen.

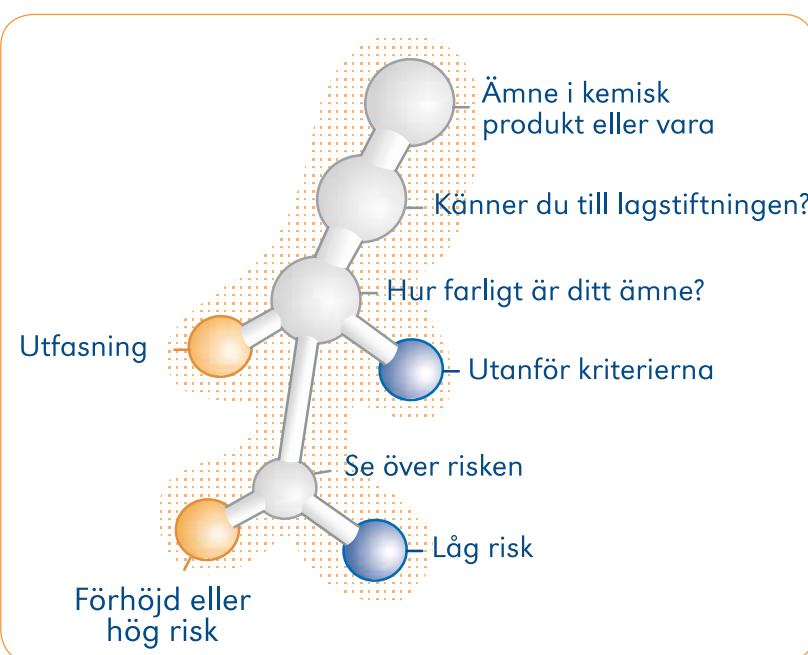

PRIO HJÄLPER DIG i din yrkesroll, oavsett var du befinner dig i den långa kedjan från kemikalie till färdig produkt. Oavsett om du tillverkar kemiska beredningar, lim, spånskivor eller möbler kan PRIO vara ett stöd för dig att besluta vilka kemikalier som ska ersättas.

Prioriteringsguide

Det här är hjärtat i PRIO. Här finns det mesta som behövs för ett bra riskminskningsarbete inriktat på miljö- och hälsofrågor. Prioriteringsguiden är en interaktiv stegvis modell som guidar i företagets riskminskningsarbete. Klicka på Starta prioriteringsguiden eller klicka på rubrikerna i PRIO-molekylen.

Genom att svara på ett antal frågor hjälper prioriteringsguiden till att ta reda på risken med ämnet. Guiden är uppbyggd som ett beslutsträd och användaren guidas till om ämnet är ett utfasningsämne eller ett riskminskningsämne.

Sök i PRIO

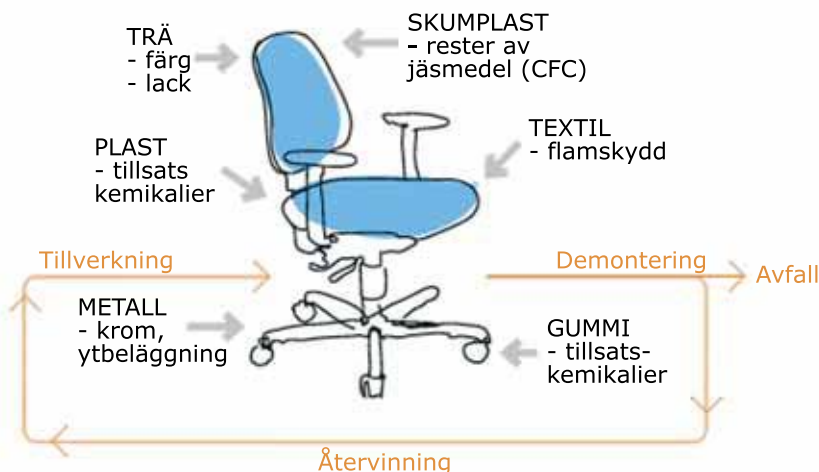
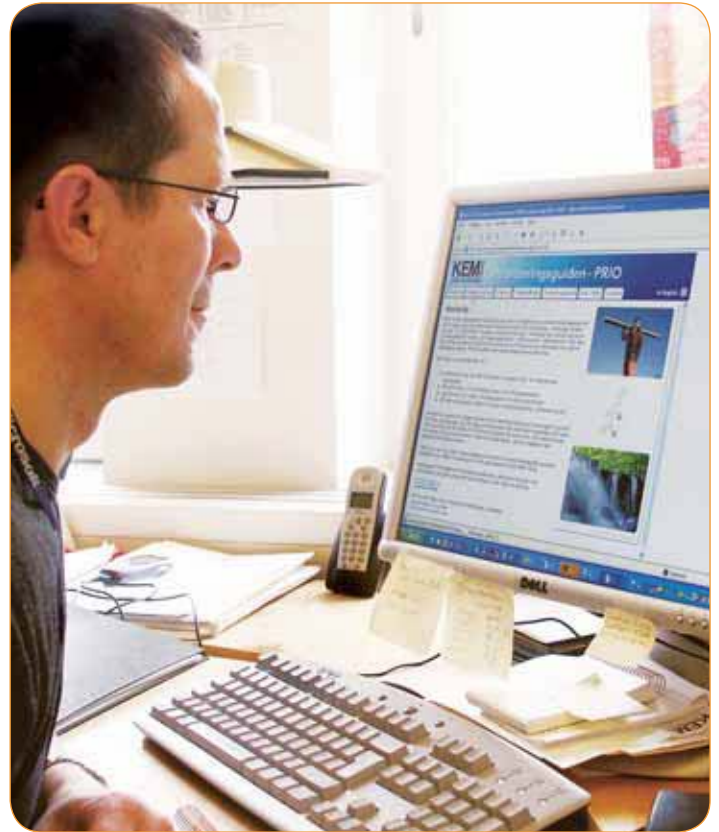
Det här är PRIO:s sökmotor. Databasen omfattar cirka 4 000 ämnen och har ett antal olika sökmöjligheter. Här finns information om enskilda ämnen, ämnens egenskaper (kriterier), produktgrupper eller ämnesgrupper.

Nya användare av PRIO kan börja med att läsa igenom Innan du börjar som ger mer information om databasens sökmöjligheter, innehåll och begränsningar.

Lägg märke till att:

■ I snabbguiden i högerspalten finns kortfattad information om ämnet i fråga och länkar till fördjupad information om ämnets toxicologi på andra databaser.

■ Glöm inte att även om ämnet inte finns i databasen kan det omfattas av kriterierna för PRIO. För att gå vidare – klicka på fliken Prioriteringsguiden och sedan på Hur farligt är ditt ämne? Här finns hjälp för att på manuell väg bedöma om ämnet omfattas av kriterierna.

EN VANLIG KONTORSSTOL kan innehålla betydligt mer kemikalier än vad man kanske tror vid första anblicken.

Textilöverdraget kan vara behandlat med flamskyddsmedel, träramen kan vara lackerad eller målad, skumplasten i stoldynan kan innehålla rester av jäsmedel, plasten i armstöden kan innehålla tillsatskemikalier t.ex. i form av stabilisatorer, metalldelarna kan vara ytbelagda med krom, gummihjulen kan också innehålla olika former av tillsatskemikalier. I ett kretsloppsperspektiv kan en varas innehåll av miljöfarliga kemikalier innebära att återvinning försvåras.

Kontakt på Kemi:

Johanna Lissinger, tel 08-519 41 270
e-post: johanna.lissinger@kemi.se
Erik Gravenfors, 08-519 41 180
erik.gravenfors@kemi.se

Beställ faktabladet:

Faktabladet, best.nr. 510 789, finns hos
Närservice, tel 0158-24 51 35,
e-post: gnestalagret@ams.amv.se
Det finns i pdf-format på www.kemi.se